

Валентина ПАНЧЕНКО,
вихователька

Доброта крокує світом

(виховна година)

Мета: Формувати морально-етичні основи дитячої особистості засобами слова. Розширювати поняття про доброту і красу людської душі, з'ясувати зміст понять «доброта», «милосердя», «співчуття». Продовжувати ознайомлення із правилами дітей, на основі змісту казок, поглиблювати уявлення про етику людських стосунків. Розвивати уявлення про добро і зло, уміння робити добро у повсякденному житті, вміння висловлювати власні погляди і думки, критично мислити. Збагачувати словниковий запас учнів, сприяти розвитку творчої активності. Розвивати мовлення, пам'ять, творчі здібності учнів, артистичні навички. Виховувати у дітей бажання бути добрими людьми, бажання творити добро, добрі вчинки, бути доброзичливими, щирими, проявляти співчуття та доброту; виховувати почуття чуйності, гідності, любові до ближнього.

Обладнання: плакати із зображенням сонечка із промінцями, дерево добрих вчинків, дитячі малюнки за темою, паперові голуби з прислів'ями, пам'ятки правил, аудіозаписи пісень «Усмішка», «Якщо добрий ти», мультимедійне обладнання.

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційний момент

Діти заходять до групи, вітаються з гостями.

Вихователь: Діти, що ви щойно зробили?

Зустрівши на вулиці товариша, що ви йому скажете?

Так, ви привіталися, молодці. Чемні люди завжди вітаються, бажують один одному здоров'я, доброго дня.

II. Вступ слово вихователя

Розпочинається година доброти,
Тож прошу вас серця свої відкрити,
Щоб зрозуміти і запам'ятати,
Лише з добра усе бере початок!
Мудрець сказав: «Краса врятує світ!»
Але уже впродовж століть
Панує істина проста:
«Наш світ рятує доброта».

Один мудрець сказав, що людина — це її вчинки. Усе своє життя люди пізнають, що таке добро і зло, хороший і поганий вчинок... Але шлях до доброти непростий і не завжди легкий, тому треба вчитися доброти, учитися бути уважним до людей, берегти і дбати один про одного. Добро живе в серці кожного з нас. Ми можемо творити добро своїми руками, своїми вчинками. Ми з вами - творці добра на цій Землі. Сьогодні, діти, ви зробите ще кілька кроків на шляху до доброти.

III. Вправа «Поділися добрим словом»

Вихователь. Діти стають разом з вихователем у коло, передають один одному клубочок, по черзі називають добре слово і намотуючи ниточку на палець, утворюють нитяне коло. Подивіться, у нас утворився ланцюжок добрих, щирих слів. А чи змінився від них ваш настрій? У мене на серці стало приємно і тепло. А у вас?

Давайте змотаємо наш добрий клубочок і залишимо його в класі. А якщо комусь стане сумно чи будуть потрібні щирі слова, він може трохи потримати клубочок в руках — і одразу пригадати їх.

IV. Бесіда

Вихователь. Щоб говорити про доброту та милосердя, треба точно знати що означають ці слова.

Доброта — це чуйне, привітне, доброзичливе ставлення до людей.

Милосердя — це добре співчутливе ставлення до когось.

Співчуття — вміння поставити себе на місце іншого, зрозуміти когось.

Ще з давніх часів доброта і милосердя були у традиціях нашого народу. Природним вважалось допомогти знедоленому нещасному, поділитися шматком хліба, дати притулок бездомному, захистити старість.

— Скажіть, а вам завжди весело? Чи трапляються дні, коли ви чогось засмучені.

— Чому людині може бути погано? (якщо її хтось образив чи просто стало сумно чи щось трапилось).

— А як можна допомогти людині, якій погано (запропонувати свою допомогу, спробувати розважити її, зробити подарунок, пожаліти, пригостити смачним, поділитися іграшкою).

- Діти, на що схожа доброта? (В неї мамині усміхнені очі, погляд батька, бабусині руки).
- Де живе доброта? (В людському серці).
- Чим займається? (Добрими справами).
- Вона тепла чи холодна?

V. Казка про добро і зло

Я вам розповім казку про добро і зло.

Одного разу Добро прийшло в гості до Зла. Зло стало пригощати Добро чаєм, але в кухлику замість цукру Добро спробувало сіль, однак нічого не сказало Злу. Тільки подякувало за гостину.

А коли Добро йшло від Зла, воно сказало: «Щось цукор у вас не солодкий. Візьміть гроші, купіть цукерок до чаю». Так Добро віддячило Злу добром за зло.

Вихователь.

- Чому Зло замість цукру у кухлик із чаєм поклало сіль?
- Як Добро віддячило Злу?

Що таке добро ми з вами знаємо, а що таке спонтанне добро?

Цікаво, що люди, які постійно зосереджені на своїх проблемах, охоче відгукуються на вчинення спонтанних актів доброти та милосердя. Добрі справи приносять задоволення не тільки одержувачу, але й надихають радістю тих, хто їх чинить. Отже, спонтанне добро – зробити людей трішки щасливішими та поширити частинку доброти навколо себе. Необов'язково звершувати якісь величезні добродійні акти, достатньо підбадьорити ближнього, зробити приємний комплімент чи просто посміхнутися до незнайомця.

VI. Практична робота вихованців

1) Сценка «Іменний обід» (за В. Сухомлинським)

Автор. У Ніни велика сім'я: мати, батько, два брати, дві сестри й бабуса. Ніна найменша: їй восьмий рік. Бабуса — найстарша: їй вісімдесят два роки. У бабусі тремтять руки. Несе ложку бабуся — ложка дрижить, крапельки падають на стіл.

Ніна. У мене незабаром день народження.

Мама. Так, доню, і на твої іменини у них буде святковий обід. Ти можеш запросити на свято своїх подруг.

Ніна. Добре, матусю!

Автор. Ось і настав цей день. Мама накриває стіл білою скатертиною.

Ніна. Ой, ще й бабуса за стіл сяде. А в неї ж руки тремтять. Подруги сміятимуться. Розкажуть потім у школі, що в мої бабусі руки тремтять. Мамо, хай бабуса сьогодні за стіл не сідає.

Мама. Чому?

Ніна. Бо в неї руки тремтять. Капає на стіл.

Автор. Мама зблідла. Не сказавши й слова, вона зняла зі столу білу скатерть і сховала її в шафу. Довго вона сиділа мовчки...

Мама. У нас сьогодні бабуса хвора. Тому іменинного обіду не буде. Поздоровляю тебе, Ніно, з днем народження! Моє тобі побажання: будь справжньою людиною!

2) Обговорювання оповідання В. Сухомлинського «Іменний обід» (метод «Мікрофон»)

Гра «Мікрофон»

– Що означає «бути справжньою людиною»?

Продовження бесіди

– Добро виховується в наших душах і серцях старанням і бажанням його творити. Народна мудрість говорить: «Стався до людей так, як би ти хотів, щоб ставились до тебе.»

3) Сценка «Вовк і кіт»

Автор. Вовк утік із лісу, біг повз село, побачив kota та й каже...

Вовк. Котику-братику, скажи, хто з ваших людей добріший, щоб мене заховав, бо за мною стрільці женуться.

Кіт. Піди до Петра. Він – добрий чоловік.

Вовк. Правда, що добрий, але я в нього вівцю вкрав.

Кіт. Ну, то йди до Дмитра – гарна людина.

Вовк. Та він сердитий на мене – за гуся.

Кіт. Погана справа!.. Ну то йди до Семена.

Вовк. Боронь Боже! Та я ж його теля з'їв.

Кіт. Ну, коли ти такий, що всім шкоди накоїв, то хто ж тебе сховає?

Вихователь. Діти, яке прислів'я сюди підходить?

Автор. І так-таки ти сам себе вини! Що, братику, посіяв – те й пожни!

4) Хвилинка релаксації

Вихователь. А тепер поверніться один до одного, торкніться долонями свого сусіда, усміхніться одне одному, подаруйте чудовий настрій. Коли ми даруємо добрі слова, чудовий настрій, тепло своїх долонь іншим, нам також стає добре, тепло й затишно на душі.

5) Фізкультхвилинка

Добре те, що сонце світить (піднімають руки)
Добре те, що вітер віє (колишуть руками)
Добре те, що цей ось ліс
Разом з нами ріс і ріс (піднімають руки знизу догори)
Добре те, що в нашій річці («полощуть» руки)
Синя, не брудна водиця.
І мене матуся рідна (обнімають себе)
Після школи зустрічає.
Добре гратися надворі (біг на місці)
Добре вчитися у школі (складають ручки)

6) Ознайомлення з правилами доброти

Правила доброти

- Допомогайте тим, хто має у цьому потребу.
- Не будьте жадібними.
- Жалійте інших.
- Вибачайте помилки інших.
- Бережіть рідні краєвиди, охороняйте їх.
- Шануйте і поважаєте працю інших.
- Поважайте старших.
- Любіть і поважають своїх батьків.

VII. Закріплення вивченого

1) Обговорювання ситуації (робота в парах)

Вихователь: Ми живемо серед людей і тому вам потрібно вчитися вирішувати різні життєві ситуації, у які ви можете потрапити.

1. Ситуація

На подвір'ї грався маленький хлопчик. Його мама сиділа на лавці і в'язала шапочку. Хлопчик побіг за м'ячем, впав, забив коліно, лежить і плаче. Ви сидите навпроти, ваші дії.

2. Ситуація

Під час прогулянки на дворі ви побачили бездомне кошеня. Воно було налякане і розгублене. Ви хотіли пройти мимо, але кошенятко підбігло до вас.

Висновок: Добре, що вирішуючи різні життєві ситуації, ви надали перевагу добру і милосердю.

2) Прислів'я про доброту (голуб паперовий)

Завдання: зберіть прислів'я про доброту.

Раз добром нагріте серце вік не прохолоне.

Добрий чоловік – надійніше кам'яного мосту.

Добро роби скільки можеш, від того ніколи занеможеш.

Добре довго пам'ятається.

Хто людям добра бажає, той і собі має.

Добро не пропадає, а зло вмирає.

VIII. Підсумок

Читання вірша Любові Запашти «Людина починається з добра»

1 учень.

Добрим бути-зовсім це не просто.

Не залежить доброта від зросту.

Не залежить доброта від віку

Добрим треба бути нам довіку

Тільки треба, треба добрим бути

І в біді про друга не забути.

2 учень.

І закрутиться Земля скоріше,

Якщо будем я і ти добріші.

Доброта з роками не старіє,

Доброта від холоду зігріє.

Якщо доброта, як сонце світить,

То радіють і дорослі й діти.

3 учень.

Сказав мудрець: — Живи, добро звершай!

Та нагород за це не вимагай.

Лише в добро і вищу правду віра

Людину відрізня від мавпи і від звіра.

Хай оживає істина стара:

Усі. Людина починається з добра!

Вихователь. Добро – це найголовніше, що є на землі. Воно, як сонечко, пестить своїми промінцями. І от зараз у нашому класі сяє, справжнє Сонечко Доброти, яке своїми добрими промінцями зігріло та виростило Дерево добрих справ. Поспішайте робити добро і тоді на серці буде затишно і спокійно, бо так чудово бути добрим, дарувати тепло своїх сердець іншим.